

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: 034-08/25-01/097
URBROJ: 580-12/26-25-006
Zagreb, 1. listopada 2025.

Općina Udbina
g. Josip Seuček, načelnik

Stjepana Radića 6
53234 Udbina

PREDMET: Odluka o uvjetima i lokacijama za prodaju robe pokretnih prodavača i prodaji robe na klupama izvan tržnice Općine Udbina

- Podnesak gđe Božice Markov vlasnice obrta „Moje blago“, Udbina
- Mišljenje; dostavlja se

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN) zaprimila je putem elektroničke pošte 4. srpnja 2025. podnesak gđe Božice Markov, vlasnice obrta „Moje blago“, sa sjedištem u Udbini, Podlapačka ulica 6 (dalje: Obrt) zastupana po punomoćnici gđi Maji Ivanović, u kojem se navodi kako je do 2025. godine imala tri prodajne lokacije uz cestu na području Općine Udbina. Prema navodima Obrta, isti sada radi na samo jednoj lokaciji, budući da je Općina Udbina donijela odluku kojom se smanjuje broj lokacija po prodavaču čime je ugrozila poslovanje Obrta. Nadalje, Obrt navodi kako temeljem podzakonskih akata Općine Udbina, kao obrtnik može poslovati samo osoba s prebivalištem na području Općine Udbina.

Temeljem članka 25. stavaka 1. i 3. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.; dalje: ZZTN), AZTN može davati mišljenja i jedinicama lokalne samouprave o sukladnosti nacrtu propisa kao i važećih propisa sa ZZTN-om, donositi mišljenja kojima se promiče znanje o tržišnom natjecanju, odnosno podiže razina svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja.

Slijedom navedenog, AZTN je na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća, mr.sc. Branimira Kovačević, dipl.oec., zamjenica predsjednice Vijeća, Sandra Mikinac, dipl.iur. i Hrvoje Šeremet, dipl.iur., članovi Vijeća sa 28./2025. sjednice, održane 1. listopada 2025., temeljem članka 25. stavka 3. i članka 30. točke 10. i članka 31. ZZTN-a donio sljedeće

MIŠLJENJE

I. Odredba članka 5. stavka 3. Odluke o uvjetima i lokacijama za prodaju robe pokretnih prodavača i prodaji robe na klupama izvan tržnice („Županijski glasnik Ličko-senjske županije“ br. 4/16, 10/17 i 6/20. 13/25.) koja u dijelu glasi:

„...mora biti...sa prebivalištem na području Općine Udbina.“, nije sukladna načelu tržišnog natjecanja.

II. Odredba članka 6. stavka 1. Odluke o uvjetima i lokacijama za prodaju robe pokretnih prodavača i prodaji robe na klupama izvan tržnice, koja u dijelu glasi:

„s prebivalištem na području Općine Udbina.“, nije sukladna načelu tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

Povodom zaprimljenog podneska Obrta, AZTN je zatražio očitovanje Općine Udbina s pripadajućim podzakonskim aktima koje je zaprimio 7. kolovoza 2025. U dostavljenom očitovanju, Općina Udbina navodi kako je temeljem Zakona o trgovini („Narodne novine“ br. 87/08. i 33/23.) donijela Odluku o uvjetima i lokacijama za prodaju robe pokretnih prodavača i prodaji robe na klupama izvan tržnice („Županijski glasnik Ličko-senjske županije“ br. 4/16, 10/17 i 6/20. 13/25.; dalje u tekstu: Odluka) kojom je propisan i uvjet prebivališta obrtnika prodavača na području Općine Udbina radi održivosti lokalne poljoprivrede, zaštite domaćih proizvođača i razvoja ruralnog prostora.

Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke od 25. ožujka 2025. („Županijski glasnik Ličko-senjske županije“ broj: 13/25.), ograničen je broj prodajnih mjesta koje jedan prodavač može koristiti na najviše jedno prodajno mjesto. Navedeno ograničenje, prema očitovanju Općine Udbina, propisano je u cilju zaštite malih, lokalnih poljoprivrednih proizvođača, osiguravanja jednakih uvjeta za sve prodavače te poticanja prodaje lokalnih poljoprivrednih proizvoda. Ograničenjem broja prodajnih mjesta omogućen je pravedniji pristup ograničenim prodajnim mjestima.

AZTN je izvršio uvid u članak 10. stavka 1. podstavak 5, stavak 4. Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 96/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19., 32/20. i 33/23.), kojim je propisano kako se trgovina na malo izvan prodavaonice može obavljati i putem pokretne prodaje samo uz uvjete propisane odlukom predstavničkog tijela grada ili općine na čijem području se pokretna prodaja obavlja. Predstavničko tijelo grada ili općine propisat će vanjski izgled prodajnog objekta iz ovoga članka vodeći računa o lokalnim ambijentalnim značajkama.

AZTN je izvršio uvid u Odluku, a posebno odredbu članka 2. stavka 2 koja glasi:

„Prodavač može podnijeti zahtjev i ishoditi odobrenje za prodaju na samo jednoj lokaciji na području općine Udbina.“;

Odredbu članka 5. stavka 3. koja glasi:

„Prodavač mora biti proizvođač poljoprivrednih proizvoda ili obrtnik za djelatnost trgovine sa prebivalištem na području Općine Udbina te imati pismeno odobrenje ili zaključen Ugovor o zakupu s vlasnikom zemljišta-Hrvatskim cestama d.o.o.“;

Odredbu članka 6. stavka 1. koja glasi:

„Prodaja iz stavka 1. ovog članka dozvoljava se obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, poljoprivrednim obrtima, poljoprivrednim zadrugama i pravnim osobama registriranim za obavljanje poljoprivredne djelatnosti koji su upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i obrtima za djelatnost trgovine s prebivalištem na području Općine Udbina.“;

U dijelu odredbe članka 2. stavka 2. Odluke kojom je propisano kako prodavač može podnijeti zahtjev i ishoditi odobrenje za prodaju na samo jednoj lokaciji na području općine Udbina, AZTN smatra kako se navedena odredba odnosi na sve prodavače. Dakle, navedene odredbe primjenjuje se na sve prodavače pod jednakim uvjetima te se istom ne diskriminira određeni prodavač ili grupa (kategorija) prodavača. Pritom, AZTN je prihvatio obrazloženje

Općine Udbina kao opravdano. Stoga je, navedena odredba sukladna propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

U dijelu Odluke, kako je navedeno u gornjem članku 5. stavku 3. i članku 6. stavku 1., AZTN je zaključio kako odredbe kojima se uređuje obavljanje trgovine na malo putem pokretne trgovine uz uvjet prebivališta na području Općine Udbina, nisu sukladne načelu tržišnog natjecanja.

Naime, imajući u vidu kako je jedinica lokalne samouprave, konkretno Općina Udbina ovlaštena u skladu sa Zakonom o trgovini propisati uvjete pokretne prodaje na svom području, isto u pravilu treba biti sukladno i propisima o zaštiti tržišnog natjecanja kao prisilnim propisima, odnosno uz poštivanja načela tržišnog natjecanja.

Drugim riječima, pokretnu prodaju trebalo bi omogućiti svima koji ispunjavaju uvjete za obavljanje predmetne djelatnosti (npr. sukladno posebnim propisima, koji su upisani u odgovarajuće registre i sl.), neovisno o sjedištu, odnosno prebivalištu poduzetnika (trgovca) koji obavlja predmetnu djelatnost.

Naime, ovako određena odredba prema kriteriju, odnosno uvjetu prebivališta predstavlja diskriminatornu odredbu po geografskom/teritorijalnom kriteriju.

Uvjetima Odluke mogu se odrediti alternativni ili dodatni uvjeti kojima bi se osigurala dodana vrijednost odnosno veća kvaliteta obavljanja predmetne djelatnosti, ali pod uvjetima da se svima koji ispunjavaju posebnim propisom određene uvjete za obavljanje djelatnosti, omogući pristup tržištu, pod jednakim, nediskriminirajućim uvjetima (po bilo kojoj osnovi). Predmetni uvjeti također ne bi smjeli biti prekomjerni, otegotni, odnosno koji na bilo koji način sprječavaju, ograničavaju obavljanje djelatnosti u smislu Odluke.

Imajući u vidu ovlast Općine Udbina kao jedinice lokalne samouprave u smislu Zakona o trgovini radi uređenja pokretne prodaje na svom području, ističe se kako je pritom, potrebno poštivati i propise o zaštiti tržišnog natjecanja kao prisilne propise, odnosno načelo tržišnog natjecanja, a kako je prethodno u bitnome obrazloženo.

Slijedom navedenog, AZTN je donio mišljenje kao u izreci.

Molimo Vas da nas obavijestite o postupanju Općine Udbina temeljem ovog mišljenja AZTN-a.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur.

Na znanje:

1. gđa Maja Ivanović, punomoćnica vlasnice obrta „Moje blago“, e-mail: mojeblogoudbina@gmail.com;
2. Pisarnica; ovdje.